

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının 2026-cı il üçün pul siyasətinin əsas istiqamətləri barədə BƏYANATI

Möhtərəm cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən ardıcıl və çox-şəxəli siyasət nəticəsində 2025-ci ildə ölkəmiz siyasi və sosial-iqtisadi sferalarda ciddi uğurlara nail olmuşdur. İl ərzində ölkədə makroiqtisadi sabitlik qorunmuş, iqtisadi artım davam etmiş və Azərbaycanın beynəlxalq kredit reytingi yaxşılaşmışdır. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı 2025-ci ildə də öz fəaliyyətini başlıca mandat olan qiymət sabitliyinə yönəlmişdir. Hesabat ilində illik inflyasiya hədəf diapazonunda (4±2%) olmuşdur. Pul siyasətinin əməliyyat çərçivəsinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində islahatlar davam etdirilmişdir. Nəticədə pul siyasətinin faiz kanalının ötürücülüüyü aktivləşməyə başlamışdır.

2026-cı ildə də Mərkəzi Bankın pul siyasətinin başlıca hədəfi inflyasiyanın hədəf diapazo-nunda saxlanılması olacaqdır. Bu məqsədlə qərarlar makroiqtisadi proqnozlar əsasında veriləcək, inflyasiyanın tələb-yönümlü və təklif-yönümlü risk amilləri daim diqqətdə saxla-nılacaqdır. Pul siyasətinin inflyasiyaya təsir potensialının artırılması istiqamətində isla-hatlar davam etdiriləcəkdir.

I. 2025-ci ildə həyata keçirilən pul siyasəti və onun nəticələri

2025-ci ildə də sabit və aşağı inflyasiya pul si-yasətinin əsas məqsədi olmuşdur. Pul siyasəti monetar şərait vasitəsilə təsir göstərəcək inflyasiyanın hədəf daxilində qalmasını mühüm rol oynamışdır.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına əsasən, 2025-ci ilin noyabrında 12 aylıq inflyasiya 5.5% olmuşdur. O cümlədən qida məhsulları, alkoqollu içkilər və bütün məmulatları üzrə illik 7.1%-lik inflyasiya qeydə alınmış, qeyri-qida məhsulları 2.5% bahalaşmışdır. Ödənişli xidmətlər üzrə illik qiymət artımı isə bu dövrdə 5.7% təşkil etmişdir. Tənzimlənən qiymətlərin, həmçinin kənd təsərrüfatı məhsullarının mövsümi xarakter daşıyan qiymət dəyişimi nəzərə alınmadan hesablanan illik baza inflyasiya noyabrda 4.8% təşkil etmişdir.

Cari ildə inflyasiyaya bir sıra təklif və tələb amilləri təsir etmişdir. Xarici məşəli xərc amillərinin inflyasiyanın dinamikasına təsiri əhəmiyyətli olmuşdur. Qiymətləndirmələrə görə 2025-ci ilin noyabr ayında ölkədə illik inflyasiyaya ticarət tərəfdaşlarındakı inflyasiya 2.87 faiz bəndi, nominal effektiv məzənnə isə 0.38 faiz bəndi artırıcı təsir etmişdir. Dövr ərzində daxili təklif (kənd təsərrüfatı istehsalçı qiymətləri və s.) və tələb (ev təsərrüfatlarının istehlakı, dövlət istehlakı və s.) amillərinin də inflyasiyaya təsiri ümumilikdə artırıcı olmuşdur.

Valyuta bazarındakı sabitlik ölkədə qiymət sabitliyinin təmin olunmasında həlledici rol oynamışdır. 2025-ci ilin ötən dövründə nağd və nağdsız segmentlər üzrə ümumilikdə valyuta bazarında təklif tələbi üstələmişdir. Rezident fiziki şəxslərin əmanətlərinin dollarlaşma səviyyəsi son 12 ayda 2.1 faiz bəndi azalaraq 2025-ci ilin noyabrında 29%-ə enmişdir. Əlverişli xarici sektor göstəriciləri valyuta bazarında tarazlığı dəstəkləmişdir. Tədiyə balansının cari əməliyyatlar hesabının profisiti 2025-ci ilin 9 ayında 3 mlrd. ABŞ dolları və ya ÜDM-in 5.4%-i səviyyəsində olmuşdur. Bu şəraitdə ölkənin strateji valyuta ehtiyatları 11 ayda 17.7% artaraq 83.6 mlrd. ABŞ dollarına yüksəlmişdir. O cümlədən Mərkəzi Bankın valyuta ehtiyatları 4.3% artaraq 11.4 mlrd. ABŞ dollarına yüksəlmişdir.

2025-ci ildə pul siyasətinə dair qərarlar makroiqtisadi proqnozlar, inflyasiyanın risk amillərində baş verən dəyişikliklər, valyuta bazarındakı vəziyyət və xarici ölkələrdə faizlərin azaldılması üzrə gözləntilər nəzərə alınmaqla verilmişdir. Dövr ərzində faiz dəhlizi parametrləri öncədən nəzərdə tutulmuş qrafik üzrə 8 dəfə müzakirə edilmişdir. Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin pul siyasətinə həsr edilmiş 6 iclasında uçot dərəcəsinin sabit saxlanılması, 2 iclasında isə azaldılması barədə qərar qəbul edilmişdir. Ümumilikdə cari il ərzində pul siyasəti yumşaldılmış, uçot dərəcəsi 7.25%-dən 6.75%-ə, faiz dəhlizinin yuxarı həddi 8.25%-dən 7.75%-ə, dəhlizin aşağı həddi isə 6.25%-dən 5.75%-ə endirilmişdir. Hazırda uçot dərəcəsi son 4 ilin minimum səviyyəsindədir və neytral faiz dərəcəsinə yaxındır.

2025-ci il ərzində pul siyasəti alətləri pul bazarında gedən proseslər və bank sisteminin likvidlik mövqeyi nəzərə alınmaqla tətbiq edilmişdir. Bu əməliyyatlar təminatsız pul bazarında faizlərin Mərkəzi Bankın faiz dəhlizinin dəyişiminə adekvat reaksiya verməsini təmin etmişdir. Son aylarda uçot dərəcəsi ilə pul siyasətinin yardımçı əməliyyat hədəfi olan təminatsız pul bazarında 1 günlük əməliyyatlar üzrə orta faiz dərəcəsi - AZIR arasında fərq minimuma enmişdir. AZIR indeksinin orta günlük səviyyəsi oktyabrda 6.89%, noyabrda 6.91%, dekabrın ötən dövründə isə 6.84% olub. Ümumilikdə 11 ay ərzində uçot faiz dərəcəsi ilə AZIR indeksi arasında standart kənarlaşma 0.29 faiz bəndi (o cümlədən son 3 ayda 0.04 faiz bəndi) olub ki, bu da beynəlxalq təcrübə baxımından məqbul hesab edilir. Hesabat dövründə uçot dərəcəsinin AZIR vasitəsilə digər

faizlərə təsir göstərməsi də müşahidə edilmişdir. Belə ki, iyul ayında uçot dərəcəsinin azaldılması qiymətli kağızlar bazarında gəlirliliyin, eləcə də yeni depozit və kredit faizlərinin azalması ilə müsbət olmuşdur.

Hesabat dövründə banklararası bazarın həm təminatsız, həm də təminatlı sektorunda aktivlik yüksək olaraq qalmışdır. 11 ayda Blumberq platformasında banklar arasında milli valyutada 61.8 mlrd. manat məbləğində 3482 əqd bağlanmışdır. Bu dövrdə banklararası repo bazarında 3.0 mlrd. manat həcmində 287 əqd bağlanmışdır.

Cari ilin aprel ayından başlayaraq Maliyyə Nazirliyi tərəfindən vahid xəzinə hesabı qalığı kommersiya banklarında depozit şəklində yerləşdirmişdir ki, bu da bank sektorunda likvidliyin avtonom amillər hesabına artımına səbəb olmuşdur. Bu şəraitdə AZIR-ı uçot dərəcəsinə yaxın idarə etmək üçün 7 günlük depozit əməliyyatında başlıca açıq bazar əməliyyatı kimi istifadə edilmişdir. 30 noyabr 2025-ci il tarixinə açıq bazar əməliyyatları üzrə sterilizasiya portfelinin tərkibində 7 günlük depozit portfelinin payı 87% olmuşdur.

Pul siyasətinin əməliyyat çərçivəsinin təkmilləşdirilməsi işləri hesabat dövründə də davam etdirilmişdir. Belə ki, qismüddətli likvidliyi daha effektiv idarə etmək üçün daimi imkan depozit və daimi imkan əks-repo əməliyyatlarının müddəti 1 gündükdən 1 gecəliyə dəyişdirilmiş, not hərəclarında minimum iştirakçı sayına qoyulan tələb aradan qaldırılmış, sterilizasiyayönümlü açıq bazar əməliyyatı olan 7 günlük repo 7 günlük depozitlə əvəz edilmişdir.

Dövr ərzində Mərkəzi Bank banklararası pul bazarında gedən prosesləri və qabaqcıl beynəlxalq təcrübəni təhlil etmişdir. Təhlillərin nəticələrini nəzərə alaraq Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (AYİB) ekspertləri ilə sıx əməkdaşlıq çərçivəsində 2025-ci ilin mayında AZIR indeksinin hesablanmasının daha təkmil qaydaları təsdiq edilmişdir. Bu qayda AZIR-ın istinad dərəcəsi kimi maliyyə bazarı iştirakçılar tərəfindən davamlı istifadəsinə xidmət edir.

Cari ildə AYİB tərəfindən milli valyutada AZIR indeksinə bağlı üzən faizli istiqrazlarda yerləşməsinə başlanılmışdır. Bu çərçivədə 50 mln. manat həcmində ilk tranş açıq təklif üsulu ilə uğurla yerləşdirilib. Bu, Azərbaycanın maliyyə bazarı üçün böyük nailiyyət olmaqla yanaşı, həm də AZIR indeksinin etibarlı istinad faizi kimi istifadəsinin göstəricisidir.

Pul siyasətinin ötürücülüynün gücləndirilməsi, xüsusilə də pul bazarlarının inkişafı istiqamətində islahatlar 2025-ci ildə ölkənin beynəlxalq kredit reytinginin yüksəlməsinə də töhfə vermişdir.

Ötən illərdə olduğu kimi, cari ildə də Mərkəzi Bankda təhlil və proqnozlaşdırma işinin təkmilləşdirilməsi davam etdirilmişdir. Beynəlxalq təcrübə əsasında model çantası zənginləşdirilmiş, mövcud modellər təkmilləşdirilmiş, modellərin proqnoz keyfiyyətinin artırılması istiqamətində metodoloji işlər aparılmışdır. Tədqiqat işlərinin əhatə dairəsi genişləndirilmiş, pul siyasətinin ötürücülüüyü üzrə müxtəlif kanallar, o cümlədən faiz kanalı ilə bağlı qiymətləndirmələr dərinləşdirilmişdir.

Pul siyasətinin effektiv kommunikasiyası hesabat dövründə də diqqətdə saxlanılmışdır. Pul siyasəti qərarlarına dair press-revizlər müvafiq analitik şərhlərlə dərc edilmiş, öncədən açıqlanmış tarixlər üzrə mətbuat konfransları keçirilmişdir. Canlı yayımlanan mətbuat konfranslarında əsas makroiqtisadi göstəricilərin proqnozları və faktiki inflyasiyanın amillər üzrə bölgüsü açıqlanmışdır. Qərarlar barədə Mərkəzi Bankın rəsmi internet sahifəsi ilə yanaşı, sosial şəbəkələrdə infoqrafika formasında paylaşımlar da edilmişdir. 2025-ci ildə Pul siyasəti icmalı rüblük əsasda dərc olunmuş, gəlirlilik əyrisinin həftəlik əsasda qiymətləndirilməsi və yayımlanması təmin edilmişdir. Sahələrarası maliyyə axınlarının təhlili

nəzərə alınmışdır, interaktiv statistik bölmə, yerinə yetirilmiş tədqiqat işləri, proqnoz modelləri barədə sənəd rəsmi saytda yerləşdirilmişdir. Maliyyə sektorunun nümayəndələri, eləcə də müstəqil iqtisadçı ekspertlərlə görüşlərdə pul siyasəti qərarları ilə bağlı müzakirələr aparılmışdır. Media nümayəndələri və əhəlinin müxtəlif hədəf qrupları üçün maarifləndirici tədbirlər davam etdirilmişdir. Bu təşəbbüslər pul siyasətinin mahiyyəti və alətlərinin işləmə mexanizmi barədə ictimaiyyətin məlumatlılığını artırılmasına və Mərkəzi Bankın kommunikasiya effektivliyinin gücləndirilməsinə mühüm töhfə vermişdir.

2025-ci ildə fiskal və pul siyasətləri arasında koordinasiya makroiqtisadi sabitliyin qorunmasına əhəmiyyətli töhfə vermişdir. Məsuliyyətli fiskal siyasət qiymət sabitliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynamış, hər iki siyasət istiqamətinin məqsədləri bir-birini tamamlamışdır. Fiskal qaydalara sadıqlıq və fiskal siyasət parametrlərinin əvvəlcədən elan edilməsi Mərkəzi Bankın pul siyasəti qərarlarının vaxtında və adekvat qəbul edilməsinə şərait yaratmışdır.

II. 2026-cı ildə pul siyasəti

2.1. 2026-cı ildə pul siyasətinin məqsədi və çərçivəsi

2026-cı ildə Mərkəzi Bankın pul siyasəti “2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nda müəyyən edilmiş makroiqtisadi sabitlik və dayanıqlılıq prioritetlərinin reallaşmasına yönəldiləcəkdir. Əsas məqsəd inflyasiyanın hədəf daxilində saxlanılması olacaqdır. Pul siyasəti çərçivəsinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində də islahatlar davam etdiriləcəkdir.

Pul siyasətinin hədəfi növbəti ildə də illik inflyasiyanı 4±2% səviyyəsində saxlamaqdan ibarət olacaqdır. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, növbəti ildə də hədəf göstəricisi Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən hesablanan istehlak qiymətləri indeksinin son 12 ayda dəyişimi olacaqdır.

Inflyasiyanın hədəf daxilində idarə edilməsi davamlı iqtisadi artımın vacib şərtlərindən biridir. Bu ev təsərrüfatlarının, həmçinin şirkətlərin gəlir və əmanətlərinin qorunması üçün vacibdir. Sabit və aşağı inflyasiya milli valyutaya inamı və onun alıcılıq qabiliyyətini artırır, bununla da iqtisadiyyata xarici valyuta ilə ifadə olunmuş aktiv və öhdəliklərin payımı azaltmağa kömək edir. Bütün bunlar iqtisadiyyatın xarici mühitdəki dəyişikliklərə davamlılığını artırır.

Mərkəzi Bankın son (oktyabr 2025) proqnozlarına görə, 2026-cı ildə illik inflyasiyanın 5.7% olacağı gözlənilir ki, bu da hədəf diapazonu daxilindədir. Hökumətin, beynəlxalq maliyyə-kredit təşkilatlarının və beynəlxalq reyting agentliklərinin proqnozları da inflyasiyanın növbəti ildə əsasən bu diapazonda qalacağını göstərir.

Mərkəzi Bank 2026-cı ildə də inflyasiya amillərinin hərtərəfli təhlili əsasında özünün inflyasiya proqnozlarını hər rüb yeniləyəcəkdir. Eyni zamanda əhali və müəssisələr arasında keçirilən sorğular əsasında ev təsərrüfatlarının və biznes subyektlərinin inflyasiya gözləntilərinin qiymətləndirilməsi davam etdiriləcəkdir.

Mərkəzi Bank növbəti ildə də pul siyasətinə dair qərarlar verərkən ölkə iqtisadiyyatına və inflyasiyaya təsir göstərə biləcək daxili və xarici amilləri, habelə riskləri hərtərəfli qiymətləndirəcəkdir. Ümumilikdə, son illərdə inflyasiyanın risk balansında xarici amillərin payı əhəmiyyətli artmışdır. Ortamüddətli dövrdə bu amillərin payının yüksək olaraq qalacağı gözlənilir. Geosiyasi gərginliklər və global ticarət mühitindəki qeyri-sabitlik əmtəə və maliyyə bazarları ilə bağlı qeyri-müəyyənlikləri hələ də yüksək səviyyədə saxlayır. Əsas xarici risk idxal qiymətlərinin daxili inflyasiyaya ötürülməsi ilə bağlıdır. Bu risk ticarət tərəfdaşlarında inflyasiya prosesləri və nominal effektiv məzənnənin dinamikasından asılı olacaqdır. Daxili risk faktorları isə əsasən təklif – xərc amilləri hesabına formalaşmaqdadır. Ortamüddətli dövr üzrə konservativ makrofiksal çərçivə və kredit qoyuluşları üzrə gözlənilən artım templəri məcmu tələbin izafi artımı riskini azaldır.

Mərkəzi Bank daxili və xarici qeyri-müəyyənlikləri nəzərə alaraq makroiqtisadi proqnozları baza ssenari ilə yanaşı, alternativ ssenarilər üzrə hazırlanması təcrübəsini davam etdirəcəkdir. Bu da inflyasiya risklərinin reallaşdığı təqdirdə çevik siyasət reaksiyasını təmin edəcəkdir.

Növbəti ildə pul siyasəti mövcud rejim çərçivəsində həyata keçiriləcəkdir. Məzənnə sabitliyi qiymət sabitliyinin başlıca lövbəri kimi çıxış edəcəkdir. Proqnozlara görə növbəti ildə tədiyə balansının cari əməliyyatlar hesabının profisiti

olması valyuta bazarında tarazlığı dəstəkləyəcəkdir. Baza ssenari üzrə proqnozlara görə, 2026-cı ildə cari əməliyyatlar hesabının profisiti 3 mlrd. ABŞ dolları səviyyəsində olmaqla ÜDM-in 3.7%-i səviyyəsində gözlənilir. Mərkəzi Bank növbəti ildə də özünün valyuta ehtiyatlarının kifayətlik meyarlarına uyğun saxlanılmasını və onun idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsini diqqətdə saxlayacaqdır.

Pul siyasəti alətlərinin tətbiqi zamanı maliyyə bazarlarında baş verən proseslər və bank sisteminin likvidlik mövqeyindəki dəyişikliklər nəzərə alınacaqdır. Alətlərin istifadəsi pul siyasətindən kənar amillərin monetar şəraitə təsirlərinin neytrallaşdırılmasına xidmət edəcəkdir.

Mərkəzi Bankda təhlil və proqnozlaşdırma potensialının artırılması 2026-cı ildə də diqqətdə saxlanılacaqdır. Proqnozlaşdırma və siyasət təhlili sistemi çərçivəsində model aparatı qabaqcıl beynəlxalq təcrübələr əsasında mütəmadi təkmilləşdiriləcək, tədqiqatların əhatə dairəsi və analitik dərinliyi artırılacaqdır. Pul siyasəti qərarlarının qəbulunda nəzəri əsaslara söykənən və ekonometrik baxımdan adekvat model nəticələrindən istifadə artırılacaqdır. Böyük verilənlərin daha səmərəli təhlili, maşın öyrənməsi yanaşmalarının tətbiqinin genişləndirilməsi Mərkəzi Bankın prioritet istiqamətlərindən biri olacaqdır.

İqtisadi subyektlərin gözləntilərinə və davranışlarına təsir etmək üçün pul siyasətinin effektiv kommunikasiyası növbəti ildə də diqqət mərkəzində olacaqdır. Kommunikasiya fəaliyyətləri makroiqtisadi sabitliyin gücləndirilməsinə, hesablılığın artırılmasına, pul siyasətinin ictimaiyyət tərəfindən daha yaxşı anlaşılmasına, Mərkəzi Banka inamın möhkəmləndirilməsinə və şəffaflığın təmin edilməsinə xidmət edəcəkdir. Kommunikasiyada başlıca hədəf qrupları maliyyə bazarı iştirakçıları, media, akademik dairələr, iqtisadçı ekspertlər, sahibkarlar, hökumət və geniş ictimaiyyət olacaqdır. 2026-cı ildə öncədən ictimaiyyətə açıqlanmış qrafikə uyğun olaraq Mərkəzi Bankın siyasət qərarlarına dair press-revizləri dərc ediləcək və müntəzəm mətbuat konfransları keçiriləcəkdir. Rüblük əsasda analitik icmalların açıqlanması davam etdiriləcəkdir. İctimaiyyətin məlumatlılığının və maliyyə savadlılığının artırılması istiqamətində sosial media platformalarında pul siyasətinin işləmə mexanizmini və tətbiq olunan alətləri izah edən qısa açıqlamalar paylaşılacaqdır.

Mərkəzi Bank makroiqtisadi proqnozlarını və faiz dərəcələri üzrə qərarlarını formalaşdırarkən planlaşdırılan fiskal siyasət parametrlərini nəzərə alacaqdır. İqtisadi Şura qarşısında ildə də təşkilatlararası makroiqtisadi koordinasiyanın təmin edilməsində əsas və vacib rol oynayacaqdır.

Pul siyasətinin Mərkəzi Bankın digər fəaliyyət istiqamətləri, xüsusən makroprudensial siyasətlə uzlaşdırılması davam etdiriləcəkdir. Bu uzlaşdırma qurumun daxili kollegial orqanları, o cümlədən Pul Siyasəti və Maliyyə Sabitliyi Komitəsi vasitəsilə həyata keçiriləcəkdir. Ölkədə maliyyə dərinliyinin artırılması, maliyyə sabitliyinin qorunması, nağdsız ödənişlərin genişləndirilməsi növbəti ildə də pul siyasətinin effektivliyinə və maliyyə sisteminin dayanıqlılığına müsbət təsir edən amillər olacaqdır.

İqlim dəyişikliklərinin makroiqtisadi təsirləri və "yaşıl maliyyə təşəbbüsləri"nin dəstəklənməsi məsələləri diqqətdə saxlanılacaqdır. İqlim dəyişikliklərinin inflyasiya dinamikasına, iqtisadi artıma və maliyyə sektoruna birbaşa və dolaylı təsirləri üzrə qiymətləndirmələr davam etdiriləcəkdir.

Mərkəzi Bankın rəqəmsal valyutasının tətbiqi üzrə siyasət məqsədlərinin müəyyən edilməsi və müvafiq yol xəritəsinin hazırlanması üzərində işlər davam etdiriləcəkdir. Bu işlərə prioritet istifadə istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi, potensial risk və faydaların qiymətləndirilməsi,

eləcə də maliyyə sektoru üzrə daha geniş stratiqiyaya uyğunlaşdırılmış mərhələli tətbiq planının hazırlanması daxildir.

2.2. 2026-cı ildə pul siyasətinin əməliyyat hədəfləri və alətləri

2026-cı ildə Mərkəzi Bank pul siyasətinin hədəflərinə nail olmaq üçün sərəncamında olan bütün alətlərdən çevik və adekvat istifadə edəcəkdir. Pul siyasəti qərarlarının real iqtisadiyyata ötürücülüynün artırılması məqsədilə köməkçi pul siyasəti lövbərinin (AZIR) təsirlərinin gücləndirilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdiriləcəkdir.

2026-cı ildə də qiymət sabitliyinin başlıca lövbəri olan manatın ABŞ dollarına nəzərən ikitərəfli məzənnəsi banklararası oqdlar üzrə orta məzənnə (hərəcələr və hərəcədən kənar əməliyyatlar nəzərə alınmaqla) əsasında müəyyən ediləcəkdir. Mərkəzi Bankda Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun (ARDNF) valyuta satışları üzrə hərəcələrin keçirilməsi davam etdiriləcəkdir. Mərkəzi Bank və fiskal orqanlar (ARDNF və Maliyyə Nazirliyi) arasında effektiv koordinasiya valyuta bazarının tarazlı fəaliyyətinə dəstək verəcəkdir.

2026-cı ildə də monetar şəraitin formalaşmasında faiz dəhlizi mühüm rol oynamaqda davam edəcək və pul bazarında qismüddətli faizlər pul siyasətinin yardımçı əməliyyat hədəfi olaraq istifadə ediləcəkdir. Banklararası pul bazarındakı faizlərin Mərkəzi Bankın faiz dəhlizi daxilində hərəkət etməsi üçün Mərkəzi Bank arsenalındakı bütün alətlərdən adekvat və çevik şəkildə istifadə edəcəkdir. Təminatız bazarda oqdlar üzrə orta çəkili faiz göstəricisi olan AZIR indeksinin kəskin dəyişkenliyinə yol verilməyəcək və onun Mərkəzi Bankın uçot dərəcəsinə yaxın səviyyədə hərəkətinə xüsusi diqqət yetiriləcəkdir. Bu məqsədlə daimi imkan alətləri və açıq bazar əməliyyatları fəal şəkildə tətbiq ediləcəkdir.

Daimi imkan alətləri növbəti ildə də banklararası pul bazarında faizlərin faiz dəhlizi daxilində formalaşmasını təmin edəcəkdir. Daimi imkan aləti olaraq gecəlik depozit və gecəlik əks-repo əməliyyatlarında istifadə ediləcəkdir. Bu alətlər üzrə faiz dərəcələri müvafiq olaraq faiz dəhlizinin aşağı və yuxarı hədlərinə bərabər olacaqdır.

Açıq bazar əməliyyatları olaraq sterilizasiya məqsədli müxtəlif müddətli not, habelə 7 günlük əməliyyatlar üzrə hərəcələr keçiriləcəkdir. Bu alətlər üzrə faiz dərəcələri Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin müəyyən etdiyi qaydada formalaşacaqdır. Əvvəlki illərdə olduğu kimi növbəti ildə də alətlərin tətbiq olunma qaydaları maliyyə bazarı iştirakçılarına öncədən açıqlanacaqdır. Açıq bazar əməliyyatlarının istiqaməti (sterilizasiya və ya emissiya) bank sisteminin likvidlik mövqeyindən asılı olaraq müəyyənləşdiriləcəkdir. Açıq bazar əməliyyatlarının komissiyot parametrlərinə və müddətlərinə dair qərarlar bank sisteminin likvidlik mövqeyindən (izafi likvidlik və likvidlik çatışmamazlığı) asılı olaraq operativ şəkildə veriləcəkdir. Bu qərarlar əməliyyatlar keçirilməzdən öncə müvafiq bazar iştirakçılarına kommunikasiya ediləcəkdir.

Növbəti ildə də bank sisteminin likvidlik mövqeyinin müntəzəm monitorinqi və proqnozlaşdırılması davam etdiriləcəkdir. Likvidliyin monitorinqi və proqnozlaşdırılması sahəsində fiskal orqanlarla informasiya mübadiləsinin daha da gücləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Pul siyasəti alətlərinin təkmilləşdirilməsi və pul bazarının inkişafı istiqamətində tədbirlər 2026-cı ildə də davam etdiriləcəkdir. Bu zaman beynəlxalq maliyyə təşkilatları və bank ictimaiyyəti ilə məsləhətləşmələr davam etdiriləcəkdir. Qeyd olunan istiqamətdə islahatlar ölkədə maliyyə alətlərinin diversifikasiyasını, bazar likvidliyinin artmasını və ölkə iqtisadiyyatının dayanıqlı maliyyələşməsinə daha da gücləndirəcəkdir.

Pul siyasəti qərarlarının ictimaiyyətə açıqlanması qrafiki

2026-cı ildə faiz dəhlizinin parametrlərinə dair qərarlar 8 dəfə olmaqla aşağıdakı qrafikdə ictimaiyyətə təqdim ediləcəkdir:

4 fevral
2 aprel
6 may
24 iyun
5 avqust
23 sentyabr
4 noyabr
23 dekabr

2026-cı ilin 4 fevral, 6 may, 5 avqust və 4 noyabr tarixlərində qərarın açıqlanması mətbuat konfransı ilə müşayiət olunacaq, həmçinin həmin günlərdə ekspertlərlə görüşlər keçiriləcəkdir. Qərarlar elan olunduqdan sonrakı iş günündə qüvvəyə minəcəkdir.

